

ערכתיו בס"ד
בחסד ה' עלי
הצב"י נרדה אטון

לא תרצח	אנכי ה
לא תנאף	לא יהיה
לא תנוגב	לא תשא
לא תענה	זכור את
לא תחמד	כבוד את

זמני חג שבועות ופרשת נשא

הנץ החמה: 5:47

כניסת שבת: 19:17

הדלקת נרות שבת

מאש קיימת

יום שבת פרשת נשא אסרו חג

יציאת שבת: 20:08

ד"ת: 21:02

ברכת הלבנה בערב

יום המישי ה' סיון

ערב חג שבועות

לא לשכוח עירוב תבשילין

כניסת החג: 19:16

צאת הכוכבים: 19:53

חצות הלילה: 00:38

יום שישי ו' סיון חג שבועות

עלות השחר: 4:14

הזמנים לפי אופק באר שבע

קוראי עלון "אור הנר" היקדים והאהובים!

שערי שמיים נפתחים, וניחוח הירק והביכורים עולה ומבשם את עולמנו, בעודנו עומדים בפתח יום הכיסופים הגדול – חג השבועות, זמן מתן תורתנו הקדושה.

לאחר מרוץ שבועות של ספירה וציפייה, שבהם זיקקנו את נפשותינו יום אחד יום, אנו ניצבים שוב, כאיש אחד בלב אחד, למרגלות ההר הרועש ביראה והבווער באהבה, מוכנים ומזומנים לקבל את התורה מחדש. בפרוס היום הקדוש והנשגב הזה, אנו שולחים אליכם מעומק הלב ברכת חג שמחה, מדומם ומבזדך.

יהי רצון מלפני ארון כל, שבחג השבועות הבעל"ט יתעורר בנו מחדש אותו ניצוץ אלוקי קדמון, ותתחדש בקרבנו התשוקה לדבר ה'. נתפלל כי הלימוד המשותף והאישי בליל התקדש חג, עת יעסקו רבבות אלפי ישראל ב'תקון ליל שבועות', יבקע את כל הרקיעים, יעורר רחמי שמיים מרובים, וימשיך אור, חסד וישועה על כלל ישראל הזקוק להם כל כך בימים אלו.

שנוכח כולנו לטעום ממתקוּתה האמיתית של התורה, שיהיו תמיד נר לרגלינו, משיבי נפש ומאורי עיניים.

נתפלל שהתורה הקדושה תגן עליכם, על בני ביתכם ועל כל סביבתכם, שתזכו לרווחת נחת יהודי אמיתי מכל צאצאיכם, לדאותם גדלים לתורה, לחופה ולמעשים טובים, מתוך בריאות איתנה, שפע גשמי ורוחני, ושלווה עולמים.

יחד נתפלל שהקב"ה ישמור את חיילנו ואת אנשי כוחות הביטחון, ירפא את חולי עמו, ויעבירנו מאפילה לאור גדול, מתוך אחדות קדושה שתשכון בתוכנו.

בברכת חג שמחה, רוחני ומדומם, וקבלת התורה בשמחה ובפנימיות!

ב דבר העורך

ד דבר תורה לסעודות

ו הלכות חג השבועות

ז דוד המלך

ח הבעל שם טוב הקדוש

ט דיני בשר וחלב

אנכי ד'
לא יהיה
לא תשא
זכור את
לא תרצה
לא תגאף
לא תגנב
לא תענה

דבר העורך

הזדמנות של פעם בשנה!!!

העיקר הוא שלא יתן לזמן הגדול לחלוף מבלי לנצל הזמן בעסק התורה.

השל"ה הקדוש העתיק מכתבי ידי הגאון הקדוש רבי שלמה אלקבץ זי"ע אשר מתאר את סדר לימוד החברים בליל שבועות: "ובעת שהתחלנו ללמוד המשנה ולמדנו שתי מסכתות זיכנו בוראנו ושמענו את בת קול מדברת אלינו: "שמעו ידידי המהדרים מן המהדרים ידידי אהובי, שלום לכם, אשריכם ואשרי יולדתכם, אשריכם בעולם הזה אשריכם בעולם הבא, אשר שמתם על נפשכם לעטרני בלילה הזה, אשר זה כמה שנים נפלה עטרת ראשי ואין מנחם לי, ואני מושלכת בעפר חובקת אשפתות ועתה החזרתם עטרה ליושנה. התחזקו ידידי, התאמצו אהובי, שמחו ועלצו, ודעו כי אתם מבני עליה וזכיתם להיות

מהיכלא דמלכא, וקול תורתכם והבל פיהם עלה לפני הקב"ה ובקע כמה וכמה רקיעים עד שעלה, ומלאכים שתקו, ושרפים דממו, והחיות עמדו, וכל צבא מעלה והקדוש ברוך הוא שומעים את קולכם... עם כל זה נתעליתם ואשריכם ואשרי יולדתכם ידידי אשר נדדתם שינה מעיניכם, ועל ידיכם נתעליתי הלילה הזה, לכן חזקו ואמצו ועלצו בניי ידידי המהדרים, ואל תפסיקו הלימוד, כי חוט של חסד משוך עליכם, ותורתכם עריבה לפני הקב"ה. לכן עמדו בניי ידידי על רגליכם והעלוני ואמרו בקול רם כיום הכיפורים ברוך שם כבוד וכו'".

אומר רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א: למדים אנו שקדושת ליל שבועות כקדושת יום הכיפורים. כתב המגלה עמוקות' בשם האריז"ל שהניעור לילה אחת ועוסק בתורה כל אותה הלילה יהיה נפטר מכרת אחד. ואם בשאר ימות השנה מועיל להיות ניעור לכפר על כרת אחד, הרי הלימוד בליל שבועות מועיל לכפר על כמה וכמה כריתות.

עלינו לנצל לילה קדוש אך ורק בלימוד התורה, ואפילו שיצר הרע ינסה להפריע, עלינו להתחזק ולהתגבר בלילה הזה. ואם מישהו מגיע לדבר איתנו שיחת חולין נסביר לו בצורה יפה את חשיבות הלילה הקדוש הזה ונעצור אותו מיד.

יהי רצון שנזכה לקבל את התורה באהבה אמן, שבת שלום וחג שמח.

אי"ה ביום חמישי בלילה נזכה להגיע ללילה הקדוש ליל חג השבועות, בלילה זה ישנם אנשים שנוהגים להישאר ערים ולעסוק בתורה. וכתבו הפוסקים בשם האר"י הקדוש (שער הכוונות 'כל מי שלא ישן בלילה הזה כלל ועיקר ויעסוק בתורה מובטח לו שישלים שנתו ולא יארע לו שום נזק' (משנ"ב סתצ"ד סק"א).

רבנתי היקרים ראו כמה חשוב הוא הלימוד בלילה זה שהרי כמעט שלא מצינו לשון כזו 'מובטח לו שישלים שנתו'. והוסיף עוד האר"י הקדוש ולא עוד אלא שהוראת חיי האדם בשנה היא תלויה בענין זה.

ומקור הדברים הוא ממה שכתוב בזוהר הקדוש (בהקדמה, ח"א ה.) היו רבי שמעון בר יוחאי וכל חבריו עוסקים בתורה כל אותו הלילה, וכל אחד ואחד מהם היה מחדש בדברי תורה, ורבי שמעון

וכל חבריו היו שמחים, אמר להם רבי שמעון בר יוחאי, בני, אשרי חלקכם כי לא תכנס הכלה - (השכינה), לחופה למחר אלא עמכם, משום שכל אלו המתקנים את תיקוני הכלה בלילה הזה, ושמחים בה, כולם יהיו רשומים וכתובים בספר הזכרון, והקב"ה מברך אותם בשבעים ברכות ועטרות מעולם העליון. וממשיך הזוהר ואומר: (שם ט.) - כל מי שישתתף בזה הלילה, יהא שמור למעלה ולמטה כל אותה השנה וישלים שנתו בשלום.

לא יאומן הבטחה נדירה מרבי שמעון בר יוחאי בכבודו ובעצמו: מי שישאר ער בליל חג השבועות ויעסוק בתורה יהיה שמור למעלה ולמטה כל אותה השנה. יש לנו הבטחה טובה מזו? אומרים חז"ל: שבזמן מתן תורה ירד שפע לעולם, שפע אדיר של כלים לחיבור לתורה הקדושה, ומאז ועד היום כל שנה בחג השבועות יורד אותו שפע לעולם, ועלינו לחטוף אותו ולהתחבר לקב"ה על ידי לימוד תורתו הקדושה בלילה הזה.

אמר הרב הקדוש רבי שלום בער מליובאוויטש זי"ע בליל שבועות, שיש תחת ידו כתבי יד מסבו הרב הקדוש ה'צמח צדק' זי"ע שכתב: 'אני מבטיח למי שיהיה ניעור בליל שבועות כל הלילה [ויעסוק בתורה ביגיעה] יזכה לכתר תורה'. והיה מסיים הרב שלום בער, שה'צמח צדק' היה פוסק ומורה הוראה, וכשם שפסקו בבית דין של מטה כך פוסקים גם בבית דין של מעלה, לכן צריך להיות ער בליל שבועות ולהתייגע בתורה, והוסיף עוד, שסבו דייק בלשונו ואמר 'שיהיה ניעור בליל שבועות', כי

דבר תורה לסעודה שניה

אור החיים הקדוש
"ברכך ד' וישמרך"

תמה אור החיים הקדוש מדוע הקדים את הברכה לשמירה שכתוב בפסוק קודם "ברכך", ואחר כך "וישמרך"?

מפרש האור החיים הקדוש ג' פירושים:

- שהשמירה היא לפי ערך הברכה וגדולתה, כי מי שיש לו הרבה ברכה צריך שמירה יותר.
- שמדובר בברכה כל כך גדולה שמוכרחים לשמור עליה, אם כן השמירה היא לאות ולמופת על גודל הברכה.
- בכל ברכה יש גם סכנה כפי שכתוב בדברים פרק ח' "פן תאכל ושבעת... ורם לבבך", כלומר בכל ברכה יש בה גם סכנה וצריך שמירה מאותה סכנה, הסכנה היא שמא יבוא לידי רם לבבך (גאוה).

דבר תורה לסעודה ראשונה

"ישא ה' פניו אליך"

במסכת ברכות (כ' ע"ב) מובא המדרש הבא: אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: רבונו של עולם! כתוב בתורתך "אשר לא ישא פנים (ה' אינו מפלה לטובה שלא כדיו) ולא יקח שוחד" (דברים י', י"ז) והלא אתה נושא פנים לישראל, דכתיב: "ישא ה' פניו אליך".

אמר להם הקב"ה: "וכי לא אשא פנים לישראל? שכתבתי להם בתורה: "ואכלת ושבעת, וברכת את ה' אלוקיך" (דברים ח' י') והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה" (אפילו באכילה מועטת, כמובא משנה ברכות ז' ב). צא וראה - אומר רבי חיים מוולוז'ין - שהגמרא מדייקת כאן ואומרת: "הם מדקדקים על עצמם". כי רק כלפי עצמו רשאי האדם לדקדק ולראות באכילה מועטת של "כזית" ו"כביצה" סעודה משביעה, שחייבים לברך עליה ברכת המזון. אבל כלפי הזולת יש לנהוג ברוחב לב ולהעניק לכל עני נצרך כדי שביעה גמורה.

דבר תורה לסעודה רביעית

הימים שלאחר חג השבועות

בזמן שבית המקדש היה קיים, היתה מצווה לעלות למקדש בשלושת הרגלים ולהקריב ביום הראשון של החג קרבן עולה ושלמים, שנקראו 'עולת ראייה' ו'שלמי חגיגה'. מי שלא הקריבם ביום הראשון, יכול היה להשלים את חובתו ולהקריבם עד סיום החג, כלומר עד שביעי של חג הפסח ועד שמיני עצרת (חגיגה ט, א). ואם לא הקריבם בחג השבועות, אפשר להשליםם בששת הימים שלאחר חג השבועות, שכשם שבפסח אפשר להביא את העולה והשלמים במשך שבעה ימים, כך גם בחג השבועות (חגיגה יז, א).

וכיוון ששישה הימים הללו ראויים להשלמת קרבנות חג השבועות, הרי ששמחת החג נמשכת בהם במידה מסוימת, ולכן נוהגים שלא לומר בהם תחנון (מ"א, מ"ב קלא, לו).

המשכיות רוחנית

לאחר ההתעלות של לימוד התורה בליל החג, חשוב מאוד להקדיש את הימים הסמוכים לו לחיזוק לימוד התורה, כדי "לארוז" את שפע הקדושה אל תוך שגרת היום-יום.

דבר תורה לסעודה שלישית

פניני הבן איש חי

"יאר ה' פניו אליך ויחנך" (במדבר ו, כה)

שואל הבן איש חי: ידוע שאין לאדם לשאול ב' שאלות בבת אחת, וקשה הרי בברכת כהנים אנו כן מבקשים כך מובא במדרש (במ"ד יא, ו): "יאר" זה מאור תורה, שיאיר פניך ולבך בתורה ויתן לך בני-תורה, כמו שנאמר (משלי ו, כג): "כי נר מצוה ותורה אור". "ויחנך" - יחנך במשאלותיך, וכן הוא אומר (ישעיה ל, ט): "חננו יחנך לקול זעקך".

ונראה לי, בסייעתא דשמיא על דרך מה שפרשתי בסייעתא דשמיא במאמר התנא (אבות ו, א): רבי מאיר אומר: כל העוסק בתורה לשמה, זוכה לדברים הרבה. והכוונה הוא, דהלומד לשמה, מוכרח שכל שאלות צרכיו יהיו לשם שמים, שהתכלית הוא כדי לעבוד את הבורא יתברך.

ולכן, אף-על-פי שאמרו רבותינו ז"ל: אין לאדם לשאול שתי שאלות בבת-אחת מן השמים - הנה זה יכול לשאול כמה שאלות בבת-אחת, מפני שתכלית כוונתו במשאלות אלו היא אחת, והינו כדי שיעבוד על-ידי זה את הבורא יתברך.

לברכה והצלחה

שיר בת אושרת
בן ציון בן מירב

למנוח עולם ברחמי רח

ציון חלפון
בן סולטנה
ימנה בת חנה
ת.נ.צ.ב.ה

למנוח עולם ברחמי רח

שרה בת לאורה
ינית בת רחל
שמיעון בן מרסל
ת.נ.צ.ב.ה

למנוח עולם ברחמי רח

לאה בת
סוליקה דביבו
ז"ל (ה"ד)
ת.נ.צ.ב.ה

למנוח עולם ברחמי רח

חנה בת חפסה
שירן נועה
בת אסתר
ת.נ.צ.ב.ה

דיון משפחתי עם הרב יצחק זילברשטיין

שו"ת עם הרה"ג הרב אורן נזרית

שו"ת עם הרה"ג הרב בנימין חותה

"פה תברכו את בני ישראל אמור להם, יברכה ה' וישמרך..."
(במדבר ו', כ"ג-כ"ד)

ימים ספורים לאחר פטירתו של הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל, שלח בחור אחד מכתב רווי בדםעות, אל הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א. וכה כתב בחור במכתבו:

באחת השבתות, התפללתי תפלת שחרית בבית הכנסת של הגאון רבי עובדיה יוסף. כְּדֵי לְמַנַּע אֶת הַתְּקַרְבוֹת הַהַמּוֹן לְרַב, הִנְחִיחוּ מֵעַיִן 'מְחַצָּה' לְפָנָיו, וְשׁוּם מִתְּפִלָּל אֵינוֹ מְרַשֵּׁה לְעֵבֶר אֶת הַמְּחַצָּה. אֲךֵּ הַבְּחִנְתִּי שֶׁהֵיוּ מַעֲטִים שְׂכֵן זְכוֹ לְעֵבֶר לְפָנָיו וּלְנִשְׁק אֶת יָדָיו - הֵיוּ אֵלוֹ הַכֹּהֲנִים. לְאַחַר שֶׁנִּשְׁאַוּ אֶת יָדֵיהֶם וַיִּרְדּוּ מִהַדְיוֹ, עָבְרוּ הַכֹּהֲנִים לְפָנֵי הַרְבֵּ וְנִשְׁקוּ אֶת יָדֵי קִדְשׁוֹ. חֲשָׁקָה נִפְשִׁי מְאֹד לְזָכוֹת לְנִשְׁק אֶת יָדֵי הַגָּאוֹן, וּבִתְפִלַּת מִיּוֹסֵף, כְּשֶׁרָאִיתִי אֶת הַכֹּהֲנִים נֹגְשִׁים לְטַל יָדֵיהֶם, הִחֲלַטְתִּי לְהִצְטַרֵּף אֲלֵיהֶם, אֵף עַל פִּי שֶׁאֵינִי כֹהֵן...

נִטְלַתִּי אֶפֹּא אֶת יָדִי, וְעֲלִיתִי עִמָּם לְדַוְקוֹ. כְּמוֹכֵן שֶׁלֹּא אֶמְרָתִי אֶת הַבְּרָכוֹת, אֶלָּא שֶׁתְּקַתִּי תַחַת הַטְּלִית, וְעַשִׁיתִי אֶת הַתְּנוּעוֹת כְּשֶׁאֶר הַכֹּהֲנִים. (בְּרַמ"א בסי' קכ"ח ס"א מְבַאֵר, שֶׁאֲסוּר לָזַר שֶׁאֵינּוּ כֹהֵן לְעֲלוֹת לְדַוְקוֹ וְלִזְמַר בְּרֶפֶת כֹּהֲנִים, שֶׁנֶּאֱמַר "פֹּה תִּבְרְכוּ" - אֲתָם וְלֹא זָרִים. אֲךֵּ כֵּן הַבְּחִיר לֹא אָמַר מְאוּמָּה). לְאַחַר הַבְּרָכָה, נִגְשִׁיתִי גַם אֲנִי לְרַב, זְכִיתִי לְבִרְכַת 'חֲזוֹק וּבְרוּךְ' מִפִּי קִדְשׁוֹ, וְנִשְׁקַתִּי בְּדַבְּקוֹת אֶת יָדָיו... קָעַת לְבִי נוֹקֵפִי, שֶׁמָּא נִהְיִיתִי בְּדַרְךְ רְמָאוֹת וְשִׁקְרָה, בְּכֶךָ שֶׁעַשִׂיתִי עֲצָמִי כִּכְהֵן, וְעֲלִיתִי לְדַוְקוֹ כְּדֵי לְזָכוֹת לְנִשְׁק אֶת יָדֵי הַרְבֵּ זצ"ל.

אוֹדָה לְכַבֹּד מַעֲלַת תּוֹרָתוֹ אִם יוֹדֵיעֵנִי, הֲאֵם הִיָּה מִתָּר לִי לְנַהֵג כֶּךָ?

תְּשׁוּבָה:

נֶאֱמַר בְּסֵפֶר מִשְׁלֵי (ו', ל'): לֹא יְבוֹזוּ לְגַנְבֵי כִּי יִגְנוּבוּ לְמַלְאֵי נֶפְשׁוֹ כִּי יִרְעֵב, וְנִמְצָא יִשְׁלַם שְׂבָעָתָם. וּפְרָשׁ רַש"י (בבב"א ל"ה): "רְבוּתֵינוּ דְרִשׁוּ, לֹא יְבוֹזוּ לְגַנְבֵי, זֶה הַמִּתְגַּנֵּב מֵאֲחֵר חֲבֵרוֹ, הוֹלֵךְ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה; וְנִמְצָא יִשְׁלַם שְׂבָעָתָם, סוֹכּוֹ שֶׁמִּתְמַנֶּה דִּין וּמוֹרָה הוֹרָאוֹת, שֶׁאֵין שְׂבָעָתָם אֶלָּא תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: מוֹזֵק שְׂבָעָתָם (תהלים ב')". וְגַם אֲנִי נֹאמַר: לֹא יְבוֹזוּ לְבַחֲרוֹ שֶׁ'הַתְּגַנֵּב' מִחֲמַת אֶהְבֵּת הַתּוֹרָה שְׂבָעָהּ בּוֹ, כְּדֵי לְזָכוֹת לְנִשְׁק אֶת יָדֵי הַחֲכָם. וּמֵן הַסֵּתֵם שֶׁאֵלוֹ הִיָּה יוֹדֵעַ הַחֲכָם, אִיזָה חֲזִיק בְּתוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׂמִים שׁוֹאֵב הַבְּחִיר מִנְשִׁיקָה זוֹ, הִיָּה מְרַשֵּׁה לוֹ לְהַפְסֵם וּלְנִשְׁקוֹ!

כֹּל זֹאת מִדִּין גְּנֵבַת דַּעַת וְעֲרָמָה, אוּלַם נִרְאָה שֶׁלֹּא הִיָּה לוֹ לְעֲלוֹת לְדַוְקוֹ כִּכְהֵן מִטַּעַם אַחֵר - מִשׁוּם שֶׁקִּים חֲשָׁשׁ שֶׁיְבוֹאוּ לְהַחְזִיקוֹ כִּכְהֵן (עַצֵּן בְּכַתּוּבוֹת כ"ד), וּבְשָׁעַת בְּרֶפֶת כֹּהֲנִים, זָרִים אֵינִם רְשָׁאִים לְעֲלוֹת לְדַוְקוֹ.

לְסַכּוּם: אֵין בְּמַעֲשֵׂיוֹ שֶׁל הַבְּחִיר חֲשָׁשׁ רְמָאוֹת וּגְנֵבַת דַּעַת. אֲךֵּ הִיָּה לוֹ לְעֲלוֹת לְדַוְקוֹ כִּכְהֵן בְּשָׁעַת בְּרֶפֶת כֹּהֲנִים.

שנים מקרא ואחד תרגום ביום טוב

שאלה: כשחל יום טוב ביום שישי, מתי הזמן הנכון לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום?

תשובה: השנה שיום טוב חל ביום שישי נכון להקדים קריאת פרשת השבוע שניים מקרא ואחד תרגום לערב יום טוב שזה יום חמישי ובו יוצא ידי חובת כל הדעות.

ויש נוהגים לקרוא הפרשה שניים מקרא ביום שבת לפני סעודת שחרית של שבת, ומי שזמנו דחוק ולא יכול לקרוא בערב יום טוב או ביום שבת יכול לקרותה בליל שבת, ומעיקר הדין אפשר לקרוא אפילו ביום טוב עצמו.

שעון שבת ביום טוב

שאלה: האם מותר לכוון את השעון שבת ביום טוב עצמו?

תשובה: יש לחבר מערב יום טוב שעון שבת בתקע לצורך המזגן והחשמל, וכן לחבר את החגז מערב יום טוב כי אסור להכניס אותם לתקע בשבת או ביום טוב.

אבל לכוון אותם לא חייב מערב יום טוב, ויכול לסדר ביום טוב למהר או להקדים שהרי הותר ביום טוב גרם כבוי והדלקה (חזו"ע יו"ט עמוד נו).

הלכות יום טוב שחל ביום שישי

שאלה: יום טוב שחל ביום שישי, האם מותר להתרחץ ביום טוב לכבוד שבת או שאסור משום הכנה מיום טוב לשבת.

תשובה: מותר להתרחץ ביום טוב לכבוד שבת קודש הסמוכה ליום טוב ואין זו הכנה.

שאלה: עירובי תבשילין בקופסת טונה.

תשובה: מעיקר הדין קופסת טונה כשרה לעירובי תבשילין אבל הידור יש בזה לבשל במיוחד עבור עירובי תבשילין.

הלכות חג שבועות

שאלה: האם יש להקפיד על פי הסוד בליל שבועות לאחר חצות הלילה שלא לאכול ולא לשתות מאומה אפילו לפני עלות השחר.

תשובה: אין שום חשש בזה ורק מי שישן בלילה שינת קבע על פי הסוד יש לו לזהר בזה.

שאלה: במנהג אכילת מאכלי חלב האם מקיים המנהג בשתיית כוס חלב עם קפה או עם גלידה חלבית.

תשובה: אף שאין חובה כלל באכילת מאכלי חלב בחג השבועות אבל משום המנהג נראה שיש לאכול מאכל בדוקא ולא די במשקה, ולגבי גלידה חלבית הדבר נתון בספק ולכן ראוי לאכול עוגה חלבית וכדומה.

<p>לדפואה שלימה</p> <p>סולטנה בת פדחה שמעון יעקב בן סולטנה</p>	<p>לברכה והצלחה</p> <p>חיים לוי זב"ב רון דבקה הודיה לוי</p>	<p>לזיווג הגון</p> <p>שירה בת ציפורה</p>	<p>לדפואה שלימה</p> <p>ברוך חי בן לאה רחל בת שרה מירה מרים בת רחל</p>	<p>למחזור שלם ברחיליה</p> <p>שלמה בן נודית מישל בן מננה ת.נ.צ.ב.ה</p>
--	---	--	---	---

הלכות חג שבועות

העירוב הזה.

נזכר לאחר השקיעה

מי ששכח להניח עירוב תבשילין ונזכר אחר שקיעת החמה בתוך זמן בין השמשות, יניח העירוב ויברך עליו ויוצא בו ידי חובתו. ואפילו אם ענה "ברכו" של תפילת ערבית, כל עוד לא התפלל ערבית (ועדיין הוא בין השמשות) יוכל להניח העירוב, ולא יברך עליו, רק יאמר הנוסח "בדין עירובא". (יחווה דעת חלק ו' סימן לא).

תבשיל שראוי ללפת בו את הפת

התבשיל של העירוב יוכל להיות מבושל, או צלי, או שלוק, או כבוש, או מעושן, ואפילו תפוח מבושל, ובלבד שיהיה ראוי ללפת בו את הפת. ולכן אין לערב עירוב תבשילין בתבשיל דייסה ושאר מיני קטניות שאין רגילים ללפת בהם הפת.

במקומות החמים נוהגים לקחת ביצה שלוקה שמחזיקה מעמד ואינה באה לידי סירחון כשאר מיני ליפתן. ובזמן הזה שיש לנו מקררים חשמליים טוב להדר לקחת לצורך מצוות העירוב, לחם שלם ותבשיל חשוב, כגון בשר או דגים.

יד ימין

כשמברך על העירוב, טוב להחזיק את התבשיל ביד ימין.

נוסח העירוב

בשעה שמניח העירוב בערב יום טוב מברך: "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וציונו על מצות עירוב". ויסיים: "בדין עירובא יהא שרי לנא לאפויי ולבשולי ולאדלוקי שרגא ולמעבד כל צרכנא מיום טוב לשבת". [בעירוב זה יהיה מותר לנו לאפות ולבשל ולהדליק הנר ולעשות כל צרכינו מיום טוב לשבת], ולכתחילה צריך שיבין מה שאומר, ואם אינו מבין בארמית או בלשון הקודש, יאמר הנוסח בשפה שמבין.

שמיעת האישה ברכת העירוב

נכון שהאישה תשמע את ברכת העירוב תבשילין ואת הנוסח של "בדין עירובא" מפי בעלה ותענה אמן על הברכה. משום שעיקר העירוב נעשה בשבילה שהיא עוסקת בצרכי הבית באפיה ובישול וכדומה, ובדיעבד אין זה מעכב.

אישה המתגוררת לבדה

גם הנשים חייבות לעשות עירובי תבשילין, ולכן אם אין בעלה בעיר, או

הלכות עירוב תבשילין

מהו עירוב תבשילין?

כאשר חל יום טוב סמוך לשבת, אסרו חכמים להכין או לבשל ביום טוב בשביל שבת, מפני שנראה כמזלזל בקדושת יום טוב. לכן תיקנו חכמים שיניח פת ותבשיל מערב יום טוב לשבת, בכדי שיהיה ניכר שאינו מתחיל בבישול ובאפייה שאינם לצורך יום טוב בעיצומו של היום, אלא הוא רק כגומר מלאכת אוכל נפש, לאחר שהתחיל בה מערב יום טוב ולכן כאשר חל חג שבועות ביום שישי, וברצונו לבשל לכבוד השבת, עליו להניח 'עירוב תבשילין' בערב יום טוב שחל ביום חמישי.

פת ותבשיל

נהגו להניח לכתחילה פת ותבשיל בערב יום טוב, כדברי רבי אליעזר (ביצה טו:), ובדיעבד אם לא הניח לצורך העירוב אלא תבשיל בלבד, מותר לאפות ולבשל ביום טוב לצורך השבת. אבל אם הניח פת בלבד, יש אומרים שאפילו לאפות ביום טוב אינו רשאי. ויש מתירים על כל פנים לאפות, וכן עיקר מכיוון שספק דרבנן לקולא.

שיעור התבשיל

שיעור התבשיל שמניח לצורך העירוב כזית [עשרים ושבעה גרם, ובדיעבד די בשמונה עשר גרם]. ואפילו בני המשפחה מרובים די בכזית תבשיל לצורך העירוב. וטוב להחמיר להניח פת העירוב כשיעור ביצה (חמישים וארבע גרם).

תבשיל לשבת

טוב להקפיד שהתבשיל שמכין לצורך העירוב תבשילין יהיה תבשיל מיוחד לשבת.

זמן הנחת העירוב

לכתחילה צריך להניח את העירוב דווקא בערב יום טוב (ליל חמישי). ואם הניחו קודם זמן זה, יחזור ויטלנו בערב יום טוב ויאמר שהוא סומך עליו לשם מצות עירוב, לאפות ולבשל מיום טוב לשבת, ולא יברך עליו, ומיהו אם לא

עשה כן, בכל זאת מותר לו לאפות ולבשל על סמך

ת שחל בערב שבת

ואין פנאי ללכת לביתו ולחזור להתפלל מנחה, יש אומרים שיוכל לעשות עירוב בבית הכנסת, שיחשוב על איזה תבשיל שבביתו, ויאמר "שבזה העירוב יהא מותר לו לאפות ולבשל ולהדליק את הנר" וכו'. ויש אומרים שמכיון שעליו לומר: "בדין" עירובא וכו', לא יוכל לסמוך על פת ותבשיל שאינם לפניו אלא בביתו. ועוד טעמים אחרים. ובשעת הדחק שאין שהות שילך לביתו לעשות העירוב, יסמוך על המתירים, אך לא יברך אפילו עדיין לא שקעה החמה, ויאמר שבתבשיל פלוני שיש לי בביתי יהיה מותר לי לבשל ולאפות ולהדליק הנר מיום טוב לשבת. ועל צד היותר טוב יתנה ויאמר: "ואם לא יועיל עירובי על פי הדין, הנני סומך על עירוב גדול העיר". ומכל מקום אם הכין תבשיל ביצה וכיו"ב לצורך העירוב ושכח לברך ולהתנות "בדין עירובא", יש להקל. שכיון שהיה בדעתו להתנות ולברך עליו, מותר בדיעבד, והברכה שצריך לברך עליו לכתחילה, ולהתנות עליו במפורש, אינה מעכבת

לעשות עירוב תבשילין בעצמו

לכתחילה חייב כל אדם הנדרש להניח עירוב תבשילין - לעשות עירוב תבשילין בעצמו, ולא יסמוך על גדול העיר, ורק אם שכח או נאנס ולא עירב, יסמוך על גדול העיר שמערב לכל בני העיר (קיצור שו"ע חזו"ע עמ' נ"ה).

שכח שני רגלים להניח עירוב תבשילין

אדם ששכח בשני רגלים רצופים (שני רגלים שחלו בערב שבת) לערב עירובי תבשילין, יש אומרים שנחשב לפושע ואינו יכול לסמוך על עירוב של גדול העיר. ומכל מקום בזמן הזה כוונת הרב המערב עירובי תבשילין לזכות גם לאנשים כאלה הקרובים לפשיעה, ולכן יכולים לסמוך עליו בדיעבד לבשל מיום טוב לשבת (חזו"ע יום טוב עמ' רצ"א).

אבד העירוב

אם אבד העירוב קודם שבישל לצורך השבת, יכול לסמוך על עירובו של רב העיר ולבשל.

שהיא מתגוררת לבדה, צריכה לעשות עירוב תבשילין בברכה. ואם אינה בקיאה לעשות עירוב, תבקש מהשכן שיעשה העירוב בשבילה. ומועיל לעשות עירוב על ידי שליח.

סמוכים על שולחנו

בני ביתו הסמוכים על שולחנו, אפילו הם נשואים, אינם צריכים לערב באופן נפרד ורשאים לאפות ולבשל בביתו עבור כולם על סמך העירוב של ראש המשפחה. אולם אם כל אחד סועד על חשבונו, יערב כל אחד בעצמו.

(קיצור שו"ע חזו"ע יו"ט)

זוגות השובתים אצל הוריהם

זוגות ההולכים לשבות בחג אצל הוריהם וסועדים אצלם, אינם צריכים לערב בעצמם, אלא סומכים על עירוב הוריהם. (ילקו"י יו"ט עמ' תקנ"ב) אך אם חוזרים לביתם לישון ומדליקים שם נרות שבת, טוב שיעשו עירוב תבשילין ללא ברכה לצורך הדלקת נרות, כמבואר לקמן.

זמן ההכנות לשבת

יש להשתדל שלא לבשל בשעות המאוחרות של יום שישי, אלא כדי שישפיק האוכל להתבשל ביום שישי, שאילו יבואו אורחים ביום שישי, יוכלו לאכול ממנו. ובכל אופן אם התעכב, רשאי להכין את צרכי השבת כל יום השישי, כל עוד שהעירוב קיים ולא נאכל.

עירוב תבשילין לצורך נרות שבת בלי ברכה

מי שסיים בהכנת מאכלי שבת לפני כניסת יום טוב, ואינו צריך להכין מיום טוב לשבת, מעיקר הדין אינו צריך להניח עירוב תבשילין. וטוב שיניח עירוב תבשילין, מכיוון שצריך להדליק נרות שבת, אך לא יברך על העירוב, רק יאמר "בדין עירובא יהא שרי לנא לאדלוקי שרגא מיום טוב לשבת". ואם רוצה לברך, יבשל ביום טוב איזה תבשיל לכבוד השבת, ואז יוכל לברך בשעת עשיית העירוב.

מתארחים בבית מלון

אורחים המתארחים בבית מלון ובעל המלון מערב עירובי תבשילין, מעיקר הדין אינם צריכים לערב עירובי תבשילין רק בשביל להדליק הנרות מיום טוב לשבת. וטוב שיניחו בלי לברך על העירוב, רק יאמרו: "בדין עירובא יהא שרי לנא לאדלוקי שרגא מיום טוב לשבת".

שכח לערב עירוב תבשילין ונזכר בבית הכנסת

מי ששכח להניח עירוב תבשילין ונזכר בבואו לבית הכנסת להתפלל מנחה,

הלכות חג שבועות

בזוהר הקדוש: "חסידים הראשונים לא היו ישנים בלילה הזה, והיו עוסקים בתורה, ואומרים: בואו לנחול מורשה קדושה לנו ולבנינו בשני העולמות". וכן אמרו עוד בזוהר הקדוש: "כל אלו שמתקנים התיקון בלילה הזאת ושמים בו, כולם יהיו רשומים וכתובים בספר הזיכרונות, והקדוש ברוך הוא מברך אותם בשבעים ברכות וכתרים של עולם העליון". והסבירו האחרונים, שהטעם למנהג זה בליל חג השבועות, לפי שבשעת קבלת התורה היו ישראל נרדמים כל הלילה, והוצרך הקדוש ברוך הוא להעירם משנתם על ידי קולות וברקים שהיו לפני מעמד הר סיני. ולכן צריכים לתקן הדבר על ידי שנעמוד על המשמר בלילה הזה ונעסוק בתורה כל הלילה.

יום הדין על התורה

מובא בגמרא מגילה (לא): שיום חג השבועות הוא יום הדין של הפירות, בו גוזרים בשמים כמה פירות ופרנסה תהיה לאדם. ונשאלת השאלה: הרי הגמרא במסכת ביצה (טו). אומרת מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכפורים (של שנה הבאה), חוץ מהוצאות שבתות וימים טובים, והוצאת בניו לתלמוד תורה. שאם פחת פוחתין לו, ואם הוסיף מוסיפין לו. ואיך הגמרא אומרת שבחג השבועות גוזרים כמה פירות יהיה לאדם? ותירצו המפרשים: ראש השנה הוא בחינה גשמית, כל מזונותיו של אדם קצובים לו בראש השנה, קובעים לו פרנסה, בריאות, שלום בית וכו', על זה אנחנו מתפללים 'תכלה שנה וקללותיה', גם אם בשנה שעברה היו קשיים, מעתה תחל שנה וברכותיה.

אבל עצרת - שבועות - מתן תורה, הוא יום הדין מבחינה רוחנית, הכל תלוי באדם עצמו, "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים", "יגעת ומצאת תאמין", אם אדם מקבל עליו עול תורה, זוכה לצאת מאפילה לאורה, "אורה זו תורה", ואדם הלומד תורה ביגיעה, משמים נותנים לו את הכלים הדרושים לכך, ועל כך דנים בשמים ביום חג השבועות, אפילו אם כל השנה היית רחוק, בחג השבועות בידך להתחיל דף חדש. ואם אדם באמת ירצה בשמים יגזרו כבקשתו ויתנו לו סיעתא דישימא להצליח בתורה.

הלכות חג השבועות:

יום חמישי ה' סיון ערב חג שבועות

טוב לכוון בברכות התורה ביום זה שיחולו עד מחרת בבוקר.

עשבי בשמים ושושנים

יש נוהגים לשטוח עשבי בשמים ושושנים בבתי הכנסת ובבתים לכבוד חג השבועות, זכר למה שאמרו חז"ל (שבת פח): כל דיבור שיצא מפי הקב"ה נתמלא כל העולם כולו בשמים, שנאמר "שפתותיו שושנים נוטפות מור עובר".

הקזת דם בערב שבועות

היכן שאפשר טוב להיזהר בערב שבועות לא לתרום דם או לערוך בדיקת דם, מכיוון שיש בזה חשש סכנה. (ילקו"י יו"ט עמ' תקע"ג).

ליל שישי ליל חג שבועות

ברכת שהחיינו בהדלקת נרות

נשים המדליקות נרות ביום טוב לא יברכו שהחיינו בהדלקת נרות קידוש

מכיוון שיש מחלוקת בין הפוסקים אם אפשר לקדש עד שיהיה לילה וודאי, לכן לכתחילה נכון להמתין מלקדש עד שיגיע צאת הכוכבים. ובפרט במקומות אלו שאפשר לחשוש לדברי האחרונים ולהמתין עד הלילה. ומכל מקום בשעת הצורך הרוצה לסמוך על המקלים, ולקדש על הכוס מבעוד יום ולהוסיף מחול על הקודש יש לו על מה שיסמוך.

ליל שבועות

פשט המנהג בכל תפוצות ישראל להיות נעורים כל הלילה בליל חג השבועות

ולעסוק

בתורה,

עד עלות

השחר, וכמו

שכתוב

ת שחל בערב שבת

דיבורים בטלים

יש להיזהר מלדבר דברים בטלים בלילה הזה, ולא יאבד זמן יקר זה בשיחה בטילה. ויושב בטל כישן דמי. ועל פי חכמי הקבלה אין לקרות משנה בלילה זו. ולפני נקודת חצות הלילה יש לקרות קריאת שמע, בפרט לאלה שהתפללו ערבית מבעוד יום.

ברכה על האוכל והשתיה

העוסקים בתורה בלילה, ומגישים להם מדי פעם בפעם במשך הלילה תה או קפה, אפילו שהו בינתיים יותר מ-72 דקות, שיש בזה יותר מכדי שיעור עיכול המזון, אינם צריכים לחזור ולברך על כל כוס וכוס, אלא די בברכה אחת, והיא פוטרת את הכל. וטוב שיכווין דעתו לפטור בברכתו הראשונה כל מה שיביאו לפניו לאחר מכן.

יצא מחוץ לבית הכנסת

אדם ששתה כוס שתיה, ויצא לחוץ מפתח בית הכנסת או בית המדרש, אפילו הניח מקצת חברים, ואחר כך חזר, צריך לחזור ולברך, ששינוי מקום נחשב להיסח הדעת. ואומנם אם אכל עוגות או עוגיות שברכתם מזונות ואפשר לקבוע עליהם סעודה (וכ"ש לחם שברכתו המוציא) כשחוזר אינו צריך לברך שוב פעם.

בירך ברכה אחרונה רק כדי שלא ישכח

אם אכל או שתה שיעור המחייב ברכה אחרונה, ובדעתו להמשיך לאכול ולשתות עוד במשך הלילה, ומכל מקום בירך ברכה אחרונה על מה שאכל ושתה, מפני שחשש שמא ישכח לברך אחר כך, או שמא יעבור 72 דקות (זמן עיכול) ויפסיד הברכה, בכל זאת לא הפסיד את ברכתו הראשונה, ואינו חוזר ומברך על מה שיאכל וישתה עוד.

(קיצור שו"ע חזו"ע יו"ט עמ' רל"ה)

קריאת שמע לפני חצות הלילה

לפני שעת חצות הלילה בליל שבועות בשעה 00:38 (לפי אופק באר שבע), על רב בית הכנסת לעורר את הקהל לקרוא קריאת שמע, בפרט לאלה שהתפללו ערבית מבעוד יום. וטוב לקרוא כל סדר קריאת שמע שעל המיטה עם הפסוקים שבה.

ברכת המפיל

אין מברכים ברכת המפיל בליל שבועות, שהרי לא ישנים בלילה זה. אמנם אם עולה למיטה לישון מעט בתחילת הלילה, או אחר חצות הלילה, נחשב שנת קבע ומברך ברכת המפיל בשם ומלכות.

ישן באמצע הלילה במיטה

הישן בתחילת הלילה של ליל שבועות שינת קבע על מיטתו (כגון שרצה לישון קצת לפני תחילת התיקון) וקם משנתו ללמוד תורה, צריך לברך ברכות התורה לפני שמתחיל ללמוד, ואם אחר כך באמצע הלילה חזר לישון על מיטתו, צריך לחזור ולברך ברכות התורה כשקם בבוקר. אבל אם אחר שקם משנתו בלילה, ובירך ברכות התורה, חזר לישון רק לאחר שעלה עמוד השחר, כשיקום אינו צריך לחזור ולברך ברכות התורה. (ילקוט יוסף שבועות עמ' תרסא)

ישן באמצע הלילה על כסא או ספה

מי שנרדם בלילה בישיבה על הספסל או על כיסא לזמן מה, אינו צריך לברך ברכות התורה כשקם, מכיוון ששנתו נקראת שינת עראי. אבל בשכיבה על הספסל, וכן אם נח על ספה או קורסה והוא מוטה, כל שגופו יותר שוכב מאשר יושב, ושכב בספסל או בספא במטרה להירדם (כגון שרצה לישון קצת באמצע הלילה לצורך השלמת התיקון), שנתו נקראת שינת קבע וצריך לברך ברכות התורה כשמתעורר, לפני שמתחיל את הלימוד ילקוט יוסף שבועות עמ' תרסא

הלכות חג שבועות

שאמרו (בפסחים סו:): חציו לה' וחציו לכם. ויש להזהיר את ההמון שלא יעבירו את היום בשינה, ויקבעו זמן ללמוד גם ביום טוב עצמו, אחר שינוחו מהלימוד של הלילה. ויש נוהגים לקרוא אזהרות שישד רבי שלמה בן גבירול וכיוצא בזה. ויש נוהגים ללמוד בספר המצות של הרמב"ם, מצות עשה ומצות לא תעשה. ונכון גם כן לקרות בספר תהלים, כי פטירת אדונינו דוד המלך הייתה ביום חג השבועות.

חידוש תורה בחג השבועות

ישתדל לחדש איזה חידוש בתורה בביאור דברי הראשונים, והוא סימן טוב להתחיל לחדש ביום מתן תורה לכל השנה. ואם אינו יודע, ישתדל לשמוע חידוש שלא ידע קודם (ילקוט יוסף מועדים).

סעודת החג

ישתדלו לאכול את סעודת החג קצת יותר מוקדם, כדי שישאר תיאבון לסעודת ליל שבת.

הכנות לשבת

הכנת מאכלים לשבת

ישתדלו להכין את התבשילים לשבת בעוד היום גדול ולא לבשל בשעות המאוחרות של יום שישי, אלא כדי שישפיק האוכל להתבשל ביום שישי, שאם יבואו אורחים ביום שישי, יוכלו לאכול ממנו. ובכל אופן אם התעכבו, רשאים להכין את צרכי השבת כל יום שישי, כל עוד שהעירוב קיים ולא נאכל.

סידור הבית מיום טוב לשבת

עירוב תבשילין מתיר גם דברים שאינם צורך אכילה, כגון לשטוף כלים מיום טוב לשבת, לסדר את הבית וכדומה, לכן מותר לסדר את הבית ואת השולחן לכבוד שבת מבעוד יום.

קריאת שנים מקרא ואחד תרגום

השנה חל חג שבועות ביום שישי, ונחלקו הפוסקים האם מותר לקרוא קריאת שנים מקרא ואחד תרגום של פרשת נשא ביום שישי שהוא יום טוב, דעת מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל שאפשר לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום אפילו ביום טוב (יבי"א ח"א סי' י"ח אות ג'), ומי שרוצה לחשוש לדעת שאר הפוסקים (הרמ"ע מפאנו ספר מעין גנים דף א'

שינה לפני עלות השחר

אסור ללכת לישון תוך חצי שעה לפני עמוד השחר בשעה 03:44 והלאה, מחשש שימשך בשנתו ויעבור זמן קריאת שמע ותפילה.

אכילה לפני עלות השחר

אסור לאכול סעודת קבע תוך חצי שעה לפני עמוד השחר משעה 03:44 והלאה, מחשש שימשך בסעודתו ויעבור זמן קריאת שמע ותפילה.

יום שישי ו' סיון יום חג השבועות

ברכות השחר לנשאים ערים

מנהגינו לברך כל ברכות השחר, חוץ מברכת על נטילת ידיים ואשר יצר. ואם הוצרך לנקביו מברך אשר יצר.

זמן ברכות התורה

אין לברך ברכות התורה אלא עד אחרי עלות השחר בשעה 04:14 (אופק באר שבע).

ברכות התורה לנשאים ערים

מנהגינו שגם הניעורים בלילי שבועות מברכים ברכות התורה. ויש מתחסדים לשמוע ברכות התורה ממי שישן בלילה שנת קבע.

עשרת הדיברות

יש הנוהגים לעמוד על רגליהם בשעת קריאת עשרת הדברות, ואין זה מנהג נכון, כי יש לחוש פן יאמרו שדוקא תורה זו מן השמים ולא השאר חס ושלום. לכן טוב שאם יש תלמיד חכם בבית הכנסת יעלה הוא לעליה של עשרת הדברות ויעמדו כל הקהל מתחילת העליה ועד סופה, ויצאו ידי חובת כל הדעות.

מגילת רות

מנהג נכון לקרוא מגילת רות בחג השבועות בלא ברכה (ומנהג אחינו האשכנזים לברך על המגילה).

חציו לה' וחציו לכם

ישתדל לעסוק בתורה ביום החג, וכמו

לדפואה שלומה

דורית
בת עמליה
יצחק בן הנה
מיכל בת רחל

לכרבה זה הצלה

מרדכי ויפה
מזרנו וב"ב
ליאזר ושיר
מזרנו

לכרבה זה הצלה

אלג'דיה
בת מרים
מרים (מידו)
בת רות

ת שחל בערב שבת

עמוד ד', והבא"ח ש"ש פרשת לך לך אות ט' יכול לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום ביום חמישי ערב חג שבועות, או לחילופין לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום בליל שבת אחר הסעודה.

הדלקת נרות שבת

מדליקים נרות שבת מאש מצויה (שהכין מערב יום טוב) בשעה 17:19, ומברכים "להדליק נר של שבת", בלי להזכיר את יום טוב.

הדבקות נרות שעות בפמוטים

אסור לחמם ביום טוב נר שעות באש להדביקו בפמוט, משום איסור "ממרח". אלא יניחו את הנרות בפמוטות בלי להדביקם. (ועדיף להדביק לפני יום טוב כמבואר לעיל) (ילקו"י ימים נוראים עמ' תע"ח).

פמוטים שנדבקו בשעות

פמוטים שנדבקו בשעות ונקפאה השעות בפנים, מותר לנקות את השעות בסכין, ואין בזה משום תיקון כלי (שם).

כיבוי הנר

בהדלקת הנרות של שבת, יקפידו לא לכבות את הנר, אלא להניח אותו שיכבה לבד.

מקלחת ביום טוב

דוד שמש

מיום שהתחממו מערב יום טוב (יום חמישי), לדעת הספרדים מותר לרחוץ בהם את כל הגוף (במקלחת שבבית כמבואר בסעיף הבא). וכן מותר להתרחץ במים שהתחממו בדוד שמש (ללא חשמל), שלא אסרו חכמים אלא לחמם את המים ביום טוב, אבל כל שהתחממו מערב יום טוב או שהתחממו מאליהם, מותר לרחוץ בהם.

רחיצה בבית מרחץ כגון מקווה

ההיתר להתרחץ במים חמים, הוא דווקא באמבטיה פרטית שבבית, אבל במרחץ של רבים כגון במקווה, אסור לרחוץ אפילו פניו, ידיו ורגליו בחמים. אבל במים קרים, מותר.

בור של המקווה

כשטובל אדם במקווה ביום טוב, יכול לטבול אפילו אם המים שבבור חמים (אומנם להתקלח במים חמים במקווה אסור כמבואר בסעיף הקודם) (ילקו"י יו"ט

עמ' שע"ה).

ניגוב השיעור וחשש סחיטה

אסור לנגב את שיער הזקן והראש כרגילותו ביום חול, כיון שיש חשש סחיטה. אלא צריך ליתן את המגבת על השער ולתת למים להיספג לבד, ויכול לתת נגיעות קלות במגבת, אך לא לנגב בחוזקה כרגילותו. אך כל זה בשיער הראש והזקן שיש שם הרבה שיער, אבל בשאר הגוף מותר לנגב רגיל כמו ביום חול.

התזת דאודורנט ספריי ובושם

מותר להתזי דאודורנט ספריי ובושם דווקא שמתזי על גופו, אבל על הבגדים אסור להתזי משום איסור מוליד ריח.

סירוק השער על ידי מסרק

אסור לסרק את שערות ראשו על ידי מסרק ויש בזה חשש איסור דאורייתא של תלישת השערות. אומנם במברשת רכה כמו של התינוקות או מברשת כובעים יכול להסתרק.

גריפת המים במגב

אם נרטבה ריצפת המקלחת ממי הרחצה, מותר לגרוף את המים במגב גומי בלבד (ללא סמרטוט משום חשש סחיטה) כדי לפנותם (אור ההלכה מועדים עמ' צ).

יום שבת פרשת נשא אסרו חג שבועות

תפילת ליל שבת

בקבלת שבת אין אומרים פרק "במה מדליקין", מכיוון שאינו יכול לומר "עירבתן" מכיוון שאין עושים ביום טוב עירובי חצרות.

סעודת שבת

כשחל אסרו חג בשבת, נכון להוסיף מאכל מיוחד לכבוד אסרו חג. (ילקו"י שבועות עמ' תשצ"ה)

לדפואה שלימה

יוסף לוי
בן זיקטוריה

לברכה והצלחה

אלמוזג לוי
בן שולמית הי"ו

לברכה והצלחה

אליה אבנר
בן דבקה
אבישי מיכאל
בן דבקה

דוד המלך

כאשר רואה שמואל את דוד "אֲדַמְנֵי עִם יָפָה עֵינַיִם וְטוֹב רֵאִי", הוא חושש: שמא אדמוני מרמז לשפיכות דמים? "וַיֹּאמֶר ה' קוּם מְשַׁחְהוּ" (קום, משיחי עומד ואתה יושב?), "כִּי זֶה הוּא!" כאשר הגיע דוד, רץ השמן מעצמו וניצוק בראש דוד (מדרש תנחומא), ובילקוט תהלים קי"א מובא: וכיון שבא ליצוק השמן על ראש דוד, ראה שמואל השמן רץ מעצמו וניצוק על ראשו, ונקרשו עליו הטיפות של השמן כאבנים טובות ומרגליות, וחזר קרן השמן מלא כמו שהיה.

פטירתו של דוד המלך

מובא במסכת שבת כי דוד ביקש לדעת את יום מותו, השיב לו הקב"ה כי ימות בשבת. משום כך, בכל יום שבת היה דוד המלך יושב ועוסק בתורה במשך כל היום, ומלאך המוות לא יכול לנגוע בו בשעת לימודו.

כאשר הגיעה שעתו למות, באותו יום - שבת היה וגם חג השבועות, עמד מלאך המוות לפניו ולא יכול לו, שלא פסק דוד מלימוד התורה. אמר מלאך המוות: 'מה אעשה לזו?' היה שם גן מאחורי הבית, בא מלאך המוות וניער באילנות. יצא דוד המלך לראות מהו פשר הניער באילנות, ופסק לרגע מלימודו. היה עולה במדרגה, לפתע נשברה המדרגה תחתיו ונפל, יצאה נשמתו ומת. היה דוד המלך מוטל בחמה, קרא שלמה בנו לנשרים ופרשו עליו כנפיהם, שלא תרד עליו השמש. (שבת ל', קהלת רבה ה', רות רבה ג')

אמרו חכמים: דוד נולד בעצרת ונפטר מן העולם בעצרת, כלומר ב-ו' בסיון בחג השבועות, זמן מתן תורתנו בסיני. וביום פטירתו אנו נוהגים לקרוא את כל ספר התהלים. וכשם שלידתו וסילוקו מן העולם בתורה היה, כך כל שירתו ותשבחותיו לקב"ה כל ימיו אשר חי עלי אדמות, הכל היה תורה.

חיבורו של דוד המלך - ספר התהלים

בגמרא ביבמות מובא - דוד המלך אומר: "אֲגַנְרָה בְּאֶהְלֶךְ עוֹלָמִים" (תהלים ס"א, ה'). "עוֹלָמִים" הכוונה לעולם הזה ולעולם הבא.

אמר לו הקב"ה: "וכי יכול אדם לגור בשני עולמות?" אמר דוד לפני הקב"ה: "יהי רצון שאחרי שאפטר מן העולם, יגידו דברי תורה בשמי, ובאותה שעה יהיו שפתותיי דובבות בקבר, ואלמד זכות על עם ישראל". ואכן, זכה דוד המלך שיקראו תהלים כל הזמן, כל הימים, בכל שעות היממה, בכל העולם ובכל הדורות בעת אמירת תהלים, שפתותיו של דוד דובבות בקבר.

לפי חכמי הקבלה: כשהצדיק נפטר הוא כאדם ישן (ישני עפר), וכאשר מזכירים דברי תורה בשמם של צדיקים, הם מתעוררים. וכאשר לומדים דברי תורה, חשוב להוציאם בפה ולבטא בשפתיים ואז - ההבל היוצא מפי לומד התורה מעיר את הצדיק בקבר, ושפתותיו דובבות בקבר והוא יכול ללמד זכות על אומר התהלים ועל משפחתו ועל כלל ישראל.

דוד המלך היה אמור להיולד נָפֶל ולחיות רק שלוש שעות, אך אדם הראשון אשר הכיר את מהות הנפל הזה רואה בו עוצמה ותפקיד לנצח נצחים, ביקש מאת ה' להחיות את דוד המלך ונתן לו במתנה 70 שנה מחייו.

אביו של דוד: ישי, אשר נמנה על האנשים הבודדים בעולם שלא חטאו מימיהם. אמו של דוד: ניצְבָת בת עדיאל שהיתה צדקת גדולה. לפי "פחד יצחק" ד' דף פ"ז, סגולה לומר את שמה: ומי שמוזכר שמה של ניצבת בת עדיאל אָם דוד המלך 17 פעמים תפילתו נשמעת.

אביו של דוד היה מצאצאיה של רות המואביה, ועל כן התעורר ספק האם בנו מותר לבוא בקהל. במשך עשרות שנים נידו אחיו של דוד אותו ממשפחתם, כיוון שחשבו שהוא ממזר.

מיום לידתו ועד יום מותו סבל דוד צער, צרות וייסורים. למרות שייסוריו היו רבים וקשים, הוא קיבלם באהבה. "מוֹנֵךְ הָיִיתִי לְאָחִי, וְנִכְרִי לְבְנֵי אִמִּי" לדוד היו אחים ואחיות, כולם גרי ביחד בבית לחם אבל רק הוא עצמו ובשרם, נחשב בעיניהם זר ונוכרי על לא עוול בכפיו. "וְאָבְכָה בְצוּם נַפְשִׁי, וְתָהִי לְחֶרְפוֹתַי לִי, וְאֶתְנֶה לְבוֹשֵׁי שָׂק, וְאֶהְיֶה לָהֶם לְמַשָּׁל" גם צום וסיגופים לא טיהרו את דוד בעיני אָחיו. "נִשְׁפַּחְתִּי כְּמַת מַלְב, הָיִיתִי כְּכֹלִי אֲבָד". האנשים היושבים בשער היו דנים בו: האם הוא כשר או פסול, שהרי בא מרות המואביה "יְשִׁיחוּ בִי יְשִׁבֵי שְׁעָר". ואף על פי שההלכה נתחדשה שלושה דורות קודם לכן: מואבי (אסור בקהל) ולא מואביה, בכל זאת התעורר הנושא מחדש, וכולם דיברו ודנו רק בו שבא מרות המואביה ולכן הוא אסור לבוא בקהל. "וּנְגִינוֹת שׁוֹתֵי שְׁכָר" כדי להנעים את הבילוי במסעבאות היין, יושבי הקרנות הסובאים יין חיברו עליו מנגינות של שחוק. שמואל הנביא בא אל בית ישי כדי למשוח למלך את אחד מבני ישי, על פי ציווי ה'. אך ה' לא אמר לו מי מבין שבעת בניו של ישי יהיה המלך.

שמואל מגיע לבית ישי, וכאשר הוא רואה את אליאב בכור ישי יפה וגבה קומה כשואל, הוא חושב כי בו בחר ה' למלך, אך הקב"ה אומר לו: "אַל תַּבְטֵ אֶל מְרֵאָהוּ וְאֶל גְּבַהַ קוֹמָתוֹ כִּי מֵאֶסְתֵּיהוּ, כִּי לֹא אֶשֶׁר יְרָאָה הָאֲדָם. כִּי הָאֲדָם יְרָאָה לְעֵינָיו: וְהוּא יְרָאָה לְלִבָּב". למרות היות אליאב גבוה, מרשים, תלמיד חכם, ירא שמים... הוא נפסל למלוכה. אמרו חז"ל: אף על פי שהוא יפה מראה אינו הגון למלוכה על פי מידותיו. עם ישראל זקוק למנהיג בעל מידות, ואליאב היה כעסן. "כל הכועס, אפילו פוסקים עליו גדולה מן השמים, מורידים אותו". כאשר הגיע דוד למקום המערכה עם הפלישתים נאמר: "וַיִּחַר אֶף אֱלִיאָב בְּדָוִד". וגם מידת הקנאה היתה בו באליאב, באומרו לדוד: "לָמָּה זֶה יַרְדְּתָ, וְעַל מִי נִטְשָׁתָ מַעַט הַצֵּאֵן הַהֵנָּה בְּמִדְבָּר? אֲנִי יַדְעֵתִי אֶת יַדְנֶךָ וְאֶת רַע לְבָבְךָ. כִּי לַמְעַן רְאוֹת הַמִּלְחָמָה יַרְדְּתָ".

כאשר ישי מעביר את בניו בזה אחר זה לפני שמואל הנביא, בא שמואל הנביא ליצוק שמן על ראשם, אך השמן היה בורח לאחוריו. "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֵל יְשִׁי: הֲתִמּוּ הַנְּעָרִים? וַיֹּאמֶר: עוֹד שָׂאֵר (נשאר, או מלשון שריים) הַקֶּטָן" (דוד היה אז בן 28 שנים, אך היה מקטין ומצניע את עצמו כשריים). "וְהִנֵּה רֵעָה בְּצֵאֵן. וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֵל יְשִׁי: שְׁלַחָה וְקָחְנּוּ, כִּי לֹא נֹסֵב עַד בָּאוּ פֹה".

נדיקים במיתתם קרויים חיים

השבת, כדי שלא לביישו. כשראה אליהו הנביא את מנהגו הטוב של ר' אליעזר, גילה לו את זהותו ואמר לו: "דע לך שאני אליהו הנביא. באתי לנסות אותך. כשכר על מעשיך הטובים תזכה לבן שיאיר את עיני עם ישראל". כך זכה ר' אליעזר בבנו, הבעל שם טוב.

רבי אהרון מקרלין והבעל שם טוב הקדוש

שנים רבות ציפו רבי יעקב וזוגתו לפרי בטן. באחד הימים הם הגיעו אל הבעל שם טוב הקדוש ושפכו לפניו את ליבם. הצדיק ברכם, ולתקופת השנה נפקדו. הילד הרווה את הוריו רוב נחת, יפה תואר היה ופיקח.

במלאת לו שנתיים החל הילד לקדוח, וטרם הספיקו לטפל בו, החזיר את נשמתו ליוצרו.

לאחר ה"שבעה" נסעו ההורים הרצוצים והעצובים אל הבעל שם טוב, ליבם השותת דם ביקש הסבר ומילות נחמה שישקטו מעט את הצער.

הרב הקדוש ישב מול ההורים שעה קלה שקוע בשרעפיו ולפתע החל לספר: "בימים עברו, באחת הממלכות ישב על כס המלוכה מלך גדול ואדיר. מאומה לא חסר למלך, לא עושר, לא כבוד ולא גדולה, זולת בן יורש עזר.

באחד הימים הגיע אליו חכם גדול ואמר: 'אם תרצה להיפקד יש לך עצה אחת - גזור על נתינך היהודים להתפלל לישועתך. כוחם בפייהם ואלוקיהם שומע את תפילתם'.

קיבלו היהודים את הגזירה, החכמים גזרו תענית, כולם התאספו בבתי כנסיות לצום, בכי ותפילה. התפילות בקעו שערי שמים ונשמה טהורה הסכימה לרדת אל המלך כדי להציל את היהודים.

לאחר שנה נולד הנסיך... המלך לא חסך מאומה מבנו, וזה גדל והפך לעלם חמודות כליל מעלות. נפשו של הנסיך הצעיר שאפה לגדולות ובצמאונו לדעת, ביקש מן המלך ללמוד גם מדעי דת.

המלך מילא את רצון בנו והזמין את ההגמון הראשי ללמד את בנו. נפש הנסיך נקשרה בנפש ההגמון ובצמא שמה את דבריו. ביום מן הימים גילה הנסיך שההגמון הוא לא אחר מאשר חכם יהודי... הנסיך הביע מיד את רצונו ללמוד יהדות, הוא למד בשקיקה והרווה נפשו ממעיין המים החיים שנגלה לפניו...

לא עבר זמן רב והוא ביקש להתגייר, וביום בהיר נעלם מן הארמון בלי להשאיר עקבות. במדינה אחרת חי הנסיך בתור יהודי כשר במסווה של איש פשוט.

בהגיע שעתו נפטר מן העולם ונפשו הזכה שבה לצור מחצבתה. בבית הדין של מעלה לא נמצאו מקטרגים על נשמת הנסיך אבל תביעה אחת התעוררה כנגדו: שנתיים גדל הנסיך בידי אומנת נכרית. שנתיים אלו צריכות תיקון..."

הבעל שם טוב סיים את סיפורו באמרו: "זכיתם ונשמה קדושה זו גדלה וקיבלה תיקון אצלכם בבית, האם יש לכם על מה להתאוונן...?"

בני הזוג עמדו משתאים ומחרישים נוכח דברי איש האלוקים. ובאותו מעמד איחל להם הצדיק בן נוסף שיזכו לגדלו ויארך ימים ושנים. ברכת הצדיק התקיימה, נולד להם בן אשר לימים האיר את העולם הלא הוא רבי אהרון הגדול מקרלין...

יום הילולתו של רבי ישראל הבעל שם טוב יש הטוענים ו'

סיון יום חג השבועות, ויש הטוענים ז' סיון יום טוב שני של

גלויות זיע"א

רבי ישראל הבעל שם טוב

ישראל התייתם מהוריו בגיל צעיר. אביו ציווה אותו בצוואה "אל תירא". הוא אהב לצאת לשדה ולצפות בטבע, בתוך כך הכיר את הצמחים ואת סגולותיהם הרפואיות. נשא אישה מבנות המקום באוקופ, והתמנה לשמש בבית המדרש העירוני. אחר זמן קצר נפטרה אשתו ולא הותירה ילדים. הוא שימש באותן שנים גם עוזר למלמדי תינוקות, ובתקופה מסוימת שימש כשוחר בעיירה קשילוביץ הסמוכה ליזלוביץ. אחרי שהתאלמן עבר לגור בברודי, ושימש שם כמלמד תינוקות. שם נישא לחנה, אחותו של רבי אברהם גרשון מקיטוב. אחרי נישואיו אלו עבר לגור סמוך לקיטוב, והתבודד שנים אחדות בהרים שבין קיטוב לקוסוב. כמקובל, הדגיש את הדבקות עם הבורא והעלאת העולם כולו לשורשו העליון. בכמה מקרים מסופר שפעל להציל את הציבור מסכנות שונות באמצעות כוחותיו הרוחניים. הבעל שם טוב לא כתב את תורתו. מעט מדברי תורתו והנהגותיו נרשמו על ידי תלמידיו ונדפסו בספריהם. ביום שבו נפטר, ציווה הבעש"ט להכניס אל חדרו עשרה אנשים כדי שיתפלל עמם במניין. וציווה שייתנו לו את הסידור ואמר: "עוד מעט אפגש ואדבר עם השם יתברך".

איך זכה רבי אליעזר לבן כמו הבעל שם טוב הקדוש

הבעל שם טוב לא חיבר ספרים, אך בידינו ארבע איגרות שכתב. תורות בשמו מופיעות בספרי תלמידיו.

רבי אליעזר, אביו של הבעל שם טוב, היה גר בכפר והיה ידוע בהכנסת האורחים שלו. ר' אליעזר הציב שומרים בקצה הכפר שיבשרו לכל אורח שמגיע לכפר כי כדאי לו ללכת אל ביתו של ר' אליעזר ולהתארח שם. חושש היה כי האורח יפנה וילך למקום זר שבו אין מכירים אותו.

כשהיה בא האורח אל ביתו, היה מקבל ממנו מיד נדבה הגונה, עוד לפני שביקש דבר. ר' אליעזר ידע כי רוב האורחים הם עניים הבאים לקבץ כסף, וכעת, לאחר שקיבל את הכסף מידי, יכול היה האורח לאכול בשמחה, כיוון שידע כי כבר השיג את מבוקשו. פעם אחת שיבחו מאוד בשמים את מידותיו הטובות של ר' אליעזר והחליטו להעמיד אותו בניסיון. אמרו: "מי ילך לנסות אותו?"

אמר השטן: "אני אלך!" אמר אליהו הנביא לשטן: "לא טוב שתלך אתה - מוטב שאלך אני במקומך". בעיצומו של יום השבת בא אליהו הנביא לפני ר' אליעזר, כשהוא מחופש לעני שזה עתה בא מן הדרך, עם מקלו ותרמילו. "שבת שלום!" קרא העני - שבת שלום!

מן הראוי היה לגרש את העני מן המקום, על שחילל את השבת בכך שנסע והלך בדרכים. אלא שר' אליעזר סבלן היה, ולא רצה לבייש את האיש. מיד הציע לו לאכול "סעודה שלישית" מכובדת, ולאחר צאת השבת כיבד אותו בסעודת "מלווה מלכה". וכשהגיע בוקרו של יום ראשון, נתן ר' אליעזר נדבה לעני, ולא הזכיר לו את חילול

הלכות ומנהגי אכילת מאכל

שבשביל לזכות בתורה בשלמות, צריך להיזהר ממאכלות אסורות המטמטמות את נפשו של אדם כמו שמשה רבינו נזהר בזה.

ז. על פי המדרש (תהילים ח', ב'): בשעה שהמלאכים באו אל אברהם, עשה לפניו חמאת חלב וכן בקר והם אכלו בשר וחלב, וכשרצה משה לקבל את התורה אמרו המלאכים לקב"ה "תנה הודך על השמים", אמר להם הקב"ה הרי אכלתם בשר וחלב אצל אברהם, ואיך תקבלו את התורה שאוסרת אכילה כזאת?! ולכן אנו אוכלים מאכלי חלב ובשר ונזהרים לא לערבב זה בזה כדי לומר שבזכות מצווה זו קיבלנו את התורה (באר היטב תצ"ד ח').

אומנם מכיוון שעלול לעיתים להיווצר כל מיני שאלות הלכתיות בדיני בשר וחלב הבאנו כמה מההלכות כאן, בסגנון של שאלות ותשובות להקל על הקוראים:

דיני נותן טעם בר נותן טעם

שאלה: תבשיל פרווה שהתבשל בסיר בשרי האם מותר לאוכלו עם מאכל חלבי כגון לאפות פת בתנור בשרי ולאוכלו עם חלב, וכן להפך?
תשובה: לדעת הספרדים מותר לכתחילה

לבשל מאכל שאינו לא בשרי ולא חלבי (פרווה), וגם אינו חריף, בסיר בשרי נקי, אפילו שבאותו יום הכינו באותו סיר תבשיל בשרי, ולאכול תבשיל זה עם מאכלי חלב.

לכן מותר לכתחילה לאפות פת בכלי של בשר בן יומו, על דעת לאכול הפת עם מאכלי חלב, או לטגן ביצה במחבת בשרי בן יומו, בשמן חדש, על מנת לאכול אחר כך את הביצה עם גבינה, ואין בזה איסור כלל. (שזהו נותן טעם בר נותן טעם, שהבשר נתן טעם בקדרה, והקדרה נתנה טעם באורו, ועדיין היתר גמור הוא. וכיון שהוא טעם קלוש ביותר, ואפילו משהו אין בו, מותר לאכול האורו עם חלב. ואפילו יודע מראש שעתידי לתת לבן או חמאה באורו לאחר בישולו, מותר לבשל האורו בקדרת בשר בת יומא).

ואם המאכל חריף אם בישל בסיר בשרי בן יומו אין לאכול את המאכל עם חלב, ואם הסיר אינו בן יומו מותר לאכול את התבשיל עם חלב. (יבי"א אומר ח"ח חלק אורח חיים סימן מ"ג, הליכו"ע ח"ז עמ' ע"ד).

בסיעתא דשמיא זיכנו ה' יתברך להגיע לחג הנפלא חג שבועות, בחג שבועות יש נוהגים לאכול מאכלי חלב בסעודה ויש הנוהגים לאכול מאכלי בשר ונהרא נהרא ופשטיא. (שו"ע תצ"ד ג')
למנהג זה ישנם כמה טעמים בס"ד נביא כמה מהם:

טעם המנהג לאכול מאכלי חלב בחג שבועות

א. בדומה לשני תבשילים בפסח, שאחד זכר לפסח ואחד זכר לחגיגה, כך בשבועות אוכלים מאכל חלב ואחר כך מאכל בשר (טושו"ע תצ"ד, ב').

ב. בזמן שהיו ישראל בהר סיני נצטוו על המצוות, ולא היה להם מה לאכול, שהכלים היו אסורים, וגם לשחוט לוקח כמה ימים עד שימצאו את כל מה שנדרש לכך, בדיקת סכין ואחר השחיטה לנקר ולמלוח הבשר ועוד הלכות, ולכן אכלו רק חלב. לזכר זה אנו אוכלים מאכלי חלב (משנ"ב תצ"ד ס"ק י"ב).

ג. מובא במדרש: שמונה שמות יש לו להר סיני, ואחד מהם הר גבנונים מלשון נקי כגבינה, על כן אוכלים גבינה בשבועות על שם ההר שקיבלנו את התורה עליו (ר' שמשון מאסטרופולי).

ד. לפי שהתורה אוהבת שפלות, ולכן בימי קדמונים היו לומדים על הארץ, ומאכלי חלב הם מאכלי קטנות כמו שדרשו חז"ל את הפסוק במשלי (כ"ה, כ"ז) "ודי חלב עיזים ללחמך", והביאור הוא: די לו לאדם שיתפרנס מחלב גדיים וטלאים שבתוך ביתו, ומבאר רש"י די לך בחלבם ולא תשחט ותאכלם (טעמי המנהגים תרכ"ה).

ה. הגימטריה של המילה 'חלב' - 40. ולכן אנו אוכלים מאכלי חלב בשבועות, לזכר ארבעים הימים בהם שהה משה על הר סיני ולמד את התורה כולה [משה רבינו שהה מ' יום נוספים על הר סיני בתפילה למחילה על חטא העגל, ובפעם השלישית עוד מ' יום עד ששב עם הלוחות השניים], (לב דוד מהרב החיד"א).

ו. אומרת הגמרא (סוטה י"ב): שבאותו יום נמשה משה מן המים, שהרי נולד בו' אדר ושלושה חודשים היה ביאור, ואותו היום משתה אותו בת פרעה ולא רצה לינוק מחלב נכרית, לפי שאמר: 'פה שעתידי לדבר עם הקב"ה יגע בנכרית?' עד שבאה אימו והניקה אותו, ולכבודו של משה אוכלים מאכלי חלב (ספר מטעמים).
ואולי אפשר להוסיף בזה, שרמוז כאן

בלי חלב בהג השבועות

חשוב להדגיש: שכל ההיתר הזה, הוא דווקא שהסיר או התנור שבו מתבשל המאכל הפרוה נקי לחלוטין, ואין בו שום שאריות של התבשיל הבשרי שהתבשל קודם.

(היתר זה לספרדים בלבד, אבל אחינו האשכנזים מורים שלא לאכול התבשיל הנ"ל ביחד עם חלב, אלא מתירים לאכול אחריו חלב ללא המתנת 6 שעות).

דיני כיוור חלבי ובשרי

שאלה: אדם שיש בביתו כיוור אחד, האם מותר לשטוף את כלי הבשר וכלי החלב באותו כיוור?

תשובה: אם אין בביתו שני קערות מטבח נפרדות, האחת לבשר ואחת לחלב, מותר להדיח כלי בשר בקערה אפילו ברותחין, ואחר כך להדיח באותה קערה כלי חלב ולהדיחן ברותחין, ואף על פי שיש שומן בעין בסירים ובצלחות של הבשר. וכל שכן כשיש עמהם סבון כלים. (איסור והיתר כרך ג' דין הכשר כלים עמוד קנ).

דיני עיסה שנילושה בחלב

שאלה: האם מותר להכין לחם חלבי, על ידי שבתוך הבצק ישפכו חלב או גבינה וכדומה?

תשובה: אין לשין עיסה בחלב, שמא יבוא לאכלה עם בשר, ואם לש אפילו בשוגג, אסור לאכול מאותו הפת, אפילו לאוכלה לבדה. [ואם יש בעיסה שיעור לבטל את החלב, מותר לערב החלב בעיסה, ואין בזה מבטל איסור לכתחלה].

אומנם ישנם כמה אפשרויות להתיר ללוש עיסה עם חלב:

1. מה שאסרו ללוש עיסה בחלב, כל זה שאופה פת יותר מכדי שיעור אכילה אחת, אבל אם אופה שיעור מועט כדי אכילה אחת, מותר ללוש העיסה בחלב, גם בלי היכר. (ספר חידושי דינים בעניני איסור והיתר עמוד קנו).

2. אם נותן בפת כל כך גבינה עד שניכר שהפת עם גבינה, כגון שהפת נעשית לצהובה, או שמפזר גבינה צהובה גם מעל הפת מותר לאפותה עם חלב.

3. מותר לאפות לחם חלבי או בשרי בכמות גדולה, באופן שעושה בלחמים סימן

והיכר של צורה משונה שאין רגילים בה, וכגון שאופה אותם

בצורת משולש, שכיון שרואים אותם משונים משאר הלחמים, נזכרים שהם חלביים או בשריים

4. מותר ללוש עיסה של עוגה מתוקה בסוכר

עם חלב או חמאה, שאין דרך לאכול עמה תבשיל של בשר מפני מתיקותה. וכן מותר לעשות שוקולד עם חלב או חמאה, אלא שיש לרשום על נייר העטיפה של השוקולד שהוא עם חלב.. (הליכות עולם ח"ז עמו' מז).

שאלה: אישה שאפתה לחם חלבי בשוגג (ללא ההיתרים המובאים לעיל) מה יעשו עם הלחם הזה?

תשובה: פת שנילושה בחלב ונאסרה [ללא התנאים המותרים] אסור גם למוכרה לגוי, שמא ימכרנה לישראל, אלא אם כן יבצע כל ככר לשתיים שבאופן כזה אין לחוש שמא ימכרנו לישראל.

אומנם ישנו פיתרון: במקרה שאפתה לחם חלבי בשוגג (ללא התנאים המותרים) רשאים לחלק הלחם לכמה משפחות, שיתן לכל משפחה מספר לחמים שיעור שיאכלו אותם בסעודה אחת.

דיני סכין בשרית

שאלה: צנון או סלק שחתכם בסכין בשרית האם מותר לאוכלם עם חלב?

תשובה: צנון או סלק שחתכם בסכין של בשר בן יומו (שחתכו באותו יום עם הסכין חתיכה של בשר) אסור לאוכלם בחלב עד שיטול ממקום החתך כדי נטילת מקום, שהוא כעובי אצבע, או שיטעמנו ואם לא יהא בו טעם בשר, מותר לאכול רק עם שוטף את הצנון או הסלק. (ילקוט יוסף איסור והיתר כרך ב').

כל האמור לעיל לגבי צנון ובצל, הוא הדין בכל דבר חריף, כגון: שום או פלפל חריף וכדומה. וכן בכל דבר חמוץ כלימון וכדומה. וכן בכל דבר מלוח, כדגים מלוחים וכדומה. שכולם כוחם חזק להפליט את טעם המאכל

תזכורות לחג שבועות

- * אדם שצריך לערוך בדיקת דם או ניתוח בערב חג שבועות (יום חמישי) טוב להקדים זאת ליום רביעי שלפני כן או לחילופין לאחר חג השבועות (ע"פ ילקו"י יו"ט עמ' תקע"ג).
- * לא לשכוח להכין עירוב תבשילין (עמוד ט"ז).
- * יש לשמח את הנשים בבגדים ותכשיטים נאים, ואת הקטנים בראוי להם, במגדנות וממתקים לכבוד הרגל.
- * להכין נר לפני החג שיוכל להעביר אש ביום טוב.
- * ישתדל לישון צהרים ערב החג כדי שיאגור כוח להישאר ער כל הלילה לעסוק בתורה הקדושה.
- * טוב לטבול במקווה טהרה לכבוד הרגל.
- * אפילו שבחג מותר לבשל אוכל נפש על ידי העברה מאש קיימת, עדיף להכין את כל האוכל לפני החג כמו בכל שבת רגילה.
- * לנתק את כבל החשמל מהכיריים אם רוצה לבשל ביום טוב.
- * אותם הרוצים לבשל על להבת הגז ביום טוב, ויש להם "שעון גז" (חגז) לצורך כיבוי הגז לזמן קצוב יזכרו לחבר אותו בערב החג.
- * במקררים רבים עם מנגנון מיוחד ל"מצב שבת", ישנה אפשרות שהייה של מצב שבת ל 24 שעות או 48 שעות יש לבחור את הטווח הארוך יותר.
- * יש להכין מפות נילון חד פעמיות חתוכות לפי מידת השולחנות לצורך החג (כמות כפולה, שישאר מספיק גם לשבת), וכן שקיות אשפה חתוכות ומנותקות, כמות המספיקה ליומים.
- * יש לזכור לנתק את השעון מעורר של יום שישי, כדי שלא יצלצל בחג.
- * מכיוון שחג שבועות צמוד לשבת, עדיף ל-הכין מערכת נרות נוספת שתהיה לו מוכנה להדלקת נרות של שבת, ומי שמדליק בשמן, טוב להכניס את הפתיליות בתוך הנקב של השעם מערב יום טוב (מכיוון שלפעמים נקב השעם סגור ואסור לפתוח אותו על ידי פתילה ביום טוב משום מכה בפטיש).
- * גבאי בתי הכנסת יזכרו לכוון את שעוני השבת של התאורה והמזגן גם לחג וגם לשבת.
- * הנוהגים לקשט את בתי הכנסת והבתים בעצי בשמים ובשושנים יזכרו לקטוף ולתלות אותם קודם החג.

סדר עירוב תבשילין

- כשחל חג שבועות ביום שישי צריך לעשות מערב יום טוב עירוב תבשילין יקח העירוב בידו ויברך:
- בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עִירוּב. וַיֹּאמֶר: בְּדִין עִירוּבָא, יְהֵא שְׂרִי לָנָא לְאַפְוִי וּלְבִשׁוּלִי וּלְאַטְמוּנִי וּלְתַקּוּנִי (וּלְמַשְׁחֵי) וּלְאַדְלוּקִי שְׂרָגָא וּלְמַעְבַּד כְּלִצְרָפְנָא, מִיּוֹם טוֹב לְשַׁבַּת (ורב שעושה עירוב לתושבי עירו מוסיף: לָנָא וּלְכָל בְּנֵי הָעִיר הַזֹּאת).
- צריך שיבין מה שאומר, וטוב שיחזור לומר בלשון הקודש: בְּעִירוּב זֶה יְהֵא מְתָר לָנוּ לְאַפּוֹת וּלְבִשָּׁל וּלְהַטְמִין וּלְתַקּוֹן וּלְהַדְלִיק הַנֵּר, וּלְעֲשׂוֹת כְּלִצְרָפְנָא מִיּוֹם טוֹב לְשַׁבַּת.

